

Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2015. godine, razmotrila je Predlog zakona o prestanku važenja zakona o javnim izvršiteljima, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici prof. dr Branko Radulović i Nebojša Medojević, i s tim u vezi, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlogom zakona o prestanku važenja zakona o javnim izvršiteljima, predlaže se da Zakon o javnim izvršiteljima ("Službeni list CG", broj 61/11) prestane da važi od 1. januara 2016 godine, da istog dana prestane služba javnih izvršitelja imenovanih u skladu sa Zakonom o javnim izvršiteljima, te da se Vlada Crne Gore obaveže da, nakon usvajanja ovog zakona, pripremi Predlog zakona o izvršenju i obezbjeđenju koji će biti usklađen sa ovim zakonom i dostavi ga Skupštini Crne Gore na usvajanje prije stupanja na snagu ovog zakona.

Obrazlažući navedeni Predlog, predlagači u bitnom navode da se u Evropi razlikuju četiri sistema organizacije izvršenja, i to: sudski sistem organizacije izvršenja, sistem izvršitelja, kombinovani sistem izvršenja i administrativni sistem izvršenja, da se Crna Gora opredijelila za kombinovani model izvršenja u kojem Javni izvršitelj, kojeg imenuje ministar pravde, određuje i sprovodi izvršenje, na koji način vrši funkciju sudije, što je, po mišljenju predlagača, nedopustivo. Dalje navode, da su neadekvatna struktura postupka izvršenja, kao i ustanovljenje odgovarajućeg mehanizma kontrole izvršenja, doveli do mnogih devijacija i da je potrebno izvršiti potpunu analizu sistema javnih izvršitelja u odnosu na sistem sudskog izvršenja sa aspekta efikasnosti, troškova izvršnog postupka, pravednosti i zaštite. Neophodno je ispitati pravni okvir, činioce i nadležnosti u postupku izvršenja, a posebno status izvršitelja, koji treba da imaju manje nadležnosti i da se prije svega baziraju na pokretnoj imovini, dok sa druge strane, nadležnosti sudova moraju biti mnogo veće. Neefikasan rad sudova treba rješavati u sudstvu, a ne nikako van njega, privatizacijom izvršenja od strane izvršitelja. Takođe navode, da visinu troškova i nagradu za javne izvršitelje treba dovesti na pravedan nivo, uvažavajući socijalne prilike u Crnoj Gori, jer pojedini izvršitelji imaju mjesečnu nagradu preko 10.000 eura, što je u postojećim uslovima apsurdno i nedopustivo.

Očigledno je da navedeno obrazloženje nije usklađeno sa ponuđenim rješenjima i ne sadrži ni jedan razlog koji opravdava prihvatanje ovog predloga.

Naime, Predlogom zakona o prestanku važenja zakona o javnim izvršiteljima, predlaže se prestanak službe javnih izvršitelja, dok se u obrazloženju ocjenjuje da javni izvršitelji treba da imaju manje nadležnosti i da se prije svega baziraju na pokretnoj imovini dužnika, te da visinu troškova i nagradu za javne

izvršitelje treba dovesti na pravedan nivo, čime očigledno odstupaju od predloženih rješenja.

Sa druge strane, ukazujemo na razloge koji opravdavaju postojanje i značaj službe javnih izvršitelja.

Prije svega, sve do uvođenja javnih izvršitelja 2014.godine, izvršni postupak je bio u nadležnosti suda i trajao je dugo. Broj nezavršenih predmeta povećavao se iz godine u godinu. Rastao je broj građana i drugih subjekata koji nijesu mogli, zbog neefikasnosti sistema izvršenja ostvariti svoja imovinska i druga prava, iako su posjedovali rješenja za vođenje izvršnog postupka. Nije postojao ni adekvatan sistem odgovornosti za neažurnost, kao ni dovoljno kapaciteta da se izvršni postupak učini efikasnim, što je sve zajedno negativno uticalo na pravni sistem.

Takav sistem sudskog izvršenja uzrokovao je potrebu da se pristupi njegovoj reformi, koja je rezultirala donošenjem Zakona o izvršenju i obezbjeđenju i Zakona o javnim izvršiteljima, kojima je u sistem izvršenja prvi put uvedena služba javnih izvršitelja, čiji je cilj brzo, efikasno i stručno sprovođenje postupka izvršenja, što u krajnjem znači poštovanje prava na suđenje u razumnom roku koje je jedno od osnovnih prava zajemčenih Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Samim tim, došlo je do rasterećenja sudova, što je omogućilo da se izvršni sudije kvalitetnije posvete rješavanju velikog broja zaostalih predmeta iz ove oblasti.

Nadalje, donošenjem novog Zakona o izvršenju i obezbjeđenju stvoren je optimalni normativni okvir koji već doprinosi da se izvršni postupak sprovodi brzo i efikasno uz poštovanje i zaštitu prava stranaka, na koji način se osnažuje pravna sigurnost, omogućavaju strana ulaganja i zaštita investicija i imovine građana i privrednih subjekata. Ovaj zakon je usaglašen sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Preporukom Savjeta Evrope, Preporukom (2003/17) Komiteta ministara državama članicama, o izvršenju, kao i sa smjernicama za bolje sprovođenje postojećih preporuka Savjeta Evrope o izvršnom postupku, usvojenim od strane CEPEJ-a na 14 plenarnom zasijedanju u Strazburgu 2009 godine.

Davanjem nadležnosti javnim izvršiteljima za odlučivanje u postupku izvršenja, sprovođenje izvršenja, kao i za sprovođenje obezbjeđenja, kao radikalna novina u Zakonu o izvršenju i obezbjeđenju, doprinijelo se efikasnijem funkcionisanju izvršnog postupka, a samim tim i zaštiti prava stranaka, koja se obezbjeđuje kroz kontrolu nad zakonitošću rada javnih izvršitelja koju vrši sud, odlučujući o prigovoru i zahtjevu za otklanjanje nepravilnosti u postupku izvršenja.

U prilog uvođenju službe javnih izvršitelja ide i činjenica, da se Evropski sud za ljudska prava u više svojih odluka, postupajući po predstavkama fizičkih i

pravnih lica iz različitih zemalja već izjasnio, da je obaveza svake države da stvori takav sistem izvršenja koji će omogućiti da fizička i pravna lica iz tih zemalja u razumnom roku ostvare svoje pravo koje im je dosuđeno izvršnom ispravom i na taj način istovremeno zaštite svoju imovinu, kao i druga značajna prava koja su im ustavom zagarantovana.

Pored navedenog, prilikom uvođenja javnih izvršitelja imala su se u vidu i rješenja iz okruženja: Bugarske, Slovenije i Mađarske u kojima je alternativno rješenje privatnih i sudskih izvršitelja, te Makedonije u kojoj je izvršenje u cjelosti povjereno privatnim izvršiteljima.

Posebno ističemo, da je Akcionim planom za implementaciju Strategije reforme pravosuđa 2014-2016 i Akcionim planom za poglavlje 23. Pravosuđe i temeljna prava, za IV kvartal 2015 godine, predviđena izrada Analize efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja, uključujući rad javnih izvršitelja i uticaj reforme na produktivnost sudova nakon početka rada javnih izvršitelja, koja će sigurni smo pokazati da je uvođenje javnih izvršitelja u pravni sistem Crne Gore bilo opravdano.

Inače, prvi godišnji Izvještaj o radu javnih izvršitelja (za period april 2014-april 2015), pokazao je da su javni izvršitelji riješili 20.381 predmet u kojima su naplatili 35.139.343,73 eura, što u cjelosti opravdava njihovo uvođenje u pravni sistem.

U konačnom, iz navedenih razloga, Vlada Crne Gore smatra, da su Zakon o izvršenju i obezbjeđenju i Zakon o javnim izvršiteljima na adekvatan način uredili izvršni postupak i status javnih izvršitelja, da kroz dalji nadzor i analize treba pratiti efikasnost funkcionisanja sistema izvršenja, te da shodno tome Predlog zakona o prestanku važenja zakona o javnim izvršiteljima, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici prof.dr. Branko Radulović i Nebojša Medojević, ne treba prihvatiti.